

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) 2022/720

av den 10 maj 2022

om tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning nr 19/65/EEG av den 2 mars 1965 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av avtal och samordnade förfaranden ⁽¹⁾, särskilt artikel 1,efter att ha offentliggjort ett utkast till denna förordning ⁽²⁾,

efter samråd med den rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor, och

av följande skäl:

- (1) Förordning nr 19/65/EEG ger kommissionen befogenhet att genom förordning tillämpa artikel 101.3 i fördraget på vissa grupper av vertikala avtal och motsvarande samordnade förfaranden som omfattas av artikel 101.1 i fördraget.
- (2) I kommissionens förordning (EU) nr 330/2010 ⁽³⁾ definieras en grupp av vertikala avtal som kommissionen har ansett normalt sett uppfylla villkoren i artikel 101.3 i fördraget. Erfarenheterna av tillämpningen av förordning (EU) nr 330/2010, som upphör att gälla den 31 maj 2022, har överlag varit positiva, vilket framgår av utvärderingen av den förordningen. Mot bakgrund av dessa erfarenheter och ny utveckling på marknaden, såsom e-handels tillväxt, samt nya eller mer utbredda typer av vertikala avtal är det lämpligt att anta en ny gruppundantagsförordning.
- (3) Den grupp av avtal som normalt sett kan anses uppfylla villkoren i artikel 101.3 i fördraget omfattar vertikala avtal om inköp eller försäljning av varor eller tjänster när dessa avtal ingås mellan icke konkurrerande företag, mellan vissa konkurrenter eller av vissa sammanslutningar av varudetaljister. Gruppen omfattar även vertikala avtal som innehåller kompletterande bestämmelser om överlåtelse eller användning av immateriella rättigheter. Begreppet "vertikala avtal" bör även anses omfatta motsvarande samordnade förfaranden.
- (4) För tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget genom förordning är det inte nödvändigt att fastställa vilka vertikala avtal som kan omfattas av artikel 101.1 i fördraget. Vid en individuell bedömning av avtal på grundval av artikel 101.1 i fördraget måste hänsyn tas till flera faktorer, särskilt marknadsstrukturen på leverans- och inköpsidan.
- (5) Den gruppundantagsförmån som fastställs genom denna förordning bör begränsas till vertikala avtal som med tillräcklig säkerhet kan antas uppfylla villkoren i artikel 101.3 i fördraget.
- (6) Vissa typer av vertikala avtal kan öka den ekonomiska effektiviteten inom en produktions- eller distributionskedja genom att möjliggöra bättre samordning mellan de deltagande företagen. Avtalen kan i synnerhet minska parternas transaktions- och distributionskostnader och optimera deras försäljnings- och investeringsnivåer.

⁽¹⁾ EGT 36, 6.3.1965.

⁽²⁾ EUT C 359, 7.9.2021, s. 1.

⁽³⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 330/2010 av den 20 april 2010 om tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden (EUT L 102, 23.4.2010, s. 1).

- (7) Sannolikheten för att sådana effektivitetsfrämjande verkningar uppväger de konkurrenshämmande verkningar som kan uppstå till följd av begränsningar i vertikala avtal beror på de avtalsslutande företagens marknadsinflytande och, i synnerhet, på i vilken utsträckning dessa företag utsätts för konkurrens från andra leverantörer av varor eller tjänster som köparna betraktar som likvärdiga eller utbytbara med tanke på produkternas egenskaper, pris och avsedda användning.
- (8) Om den andel av den relevanta marknaden som innehas av vart och ett av de avtalsslutande företagen inte överstiger 30 %, kan det presumeras att vertikala avtal som inte innehåller vissa typer av allvarliga konkurrensbegränsningar i allmänhet bidrar till att förbättra produktionen eller distributionen samtidigt som konsumenterna tillförsäkras en skälig andel av den vinst som därigenom uppnås.
- (9) Över marknadsandelströskeln på 30 % kan det inte presumeras att vertikala avtal som faller inom tillämpningsområdet för artikel 101.1 i fördraget vanligtvis ger upphov till objektiva fördelar av sådan art och omfattning att de kan kompensera för de nackdelar de skapar för konkurrensen. Samtidigt finns det ingen presumtion för att dessa vertikala avtal omfattas av artikel 101.1 i fördraget eller att de inte uppfyller villkoren i artikel 101.3 i fördraget.
- (10) Onlineplattformsekonomin spelar en allt viktigare roll i distributionen av varor och tjänster. Företag som är verksamma inom onlineplattformsekonomin gör det möjligt att bedriva verksamhet på nya sätt, varav vissa är svåra att kategorisera med begrepp som är förknippade med vertikala avtal i den traditionella ekonomin. Onlinebaserade förmedlingstjänster gör det framför allt möjligt för företag att erbjuda andra företag eller slutkonsumenter varor eller tjänster i syfte att underlätta inledandet av direkta transaktioner mellan företag eller mellan företag och slutkonsumenter. Avtal om tillhandahållande av onlinebaserade förmedlingstjänster är vertikala avtal och bör därför kunna omfattas av det gruppundantag som fastställs i denna förordning, förutsatt att de uppfyller de villkor som anges häri.
- (11) Den definition av onlinebaserade förmedlingstjänster som används i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1150 (*) bör anpassas inom ramen för denna förordning. För att återspegla tillämpningsområdet för artikel 101 i fördraget bör den definition som används i denna förordning särskilt avse företag. Definitionen bör också omfatta onlinebaserade förmedlingstjänster som underlättar inledandet av direkta transaktioner mellan företag samt sådana som underlättar inledandet av direkta transaktioner mellan företag och slutkonsumenter.
- (12) Dubbel återförsäljning avser det scenario där en leverantör säljer varor eller tjänster inte bara i tidigare handelsled utan även i senare handelsled och därmed konkurrerar med sina oberoende återförsäljare. I det scenariot är, i avsaknad av särskilt allvarliga begränsningar och förutsatt att köparen inte konkurrerar med leverantören i tidigare handelsled, den potentiella negativa inverkan av det vertikala avtalet på konkurrensförhållandet mellan leverantör och köpare i senare handelsled mindre påtaglig än det vertikala avtalets potentiella positiva inverkan på konkurrensen i allmänhet i tidigare eller senare handelsled. Denna förordning bör därför undanta vertikala avtal som ingår i sådana scenarier med dubbel återförsäljning.
- (13) Informationsutbytet mellan en leverantör och en köpare kan bidra till vertikala avtals konkurrensfrämjande verkningar, särskilt när det gäller optimering av produktions- och distributionsprocesser. Vid dubbel återförsäljning kan dock utbytet av vissa typer av information ge upphov till horisontella farhågor. Därför bör denna förordning endast undanta informationsutbyte mellan en leverantör och en köpare i ett scenario med dubbel återförsäljning, där informationsutbytet är både direkt kopplat till genomförandet av det vertikala avtalet och nödvändigt för att förbättra produktionen eller distributionen av avtalsvarorna eller avtalstjänsterna.
- (14) Logiken bakom att undanta vertikala avtal i scenarier med dubbel återförsäljning gäller inte vertikala avtal som rör tillhandahållande av onlinebaserade förmedlingstjänster där leverantören av de onlinebaserade förmedlingstjänsterna också är ett konkurrerande företag på den relevanta marknaden för försäljning av de förmedlade varorna eller

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1150 av den 20 juni 2019 om främjande av rättvisa villkor och transparens för företagsanvändare av onlinebaserade förmedlingstjänster (EUT L 186, 11.7.2019, s. 57).

tjänsterna. Leverantörer av onlinebaserade förmedlingstjänster som har en sådan hybridfunktion kan ha förmåga och incitament att påverka resultatet av konkurrensen på den relevanta marknaden för försäljning av de förmedlade varorna eller tjänsterna. Därför bör denna förordning inte undanta sådana vertikala avtal.

- (15) Denna förordning bör inte undanta vertikala avtal innehållande begränsningar som sannolikt kommer att begränsa konkurrensen och skada konsumenterna, eller som inte är absolut nödvändiga för att uppnå de effektivitetsfrämjande verkningarna. I synnerhet bör gruppundantaget enligt denna förordning inte gälla för vertikala avtal som innehåller vissa typer av allvarliga konkurrensbegränsningar, såsom lägsta priser och fasta återförsäljningspriser samt vissa typer av områdesskydd, inbegripet förhindrande av effektiv användning av internet för försäljning eller vissa begränsningar av onlinemarknadsföring. Begränsningar av onlineförsäljning och onlinemarknadsföring bör därför omfattas av det gruppundantag som fastställs i denna förordning, under förutsättning att de inte direkt eller indirekt, ensamma eller i kombination med andra faktorer under parternas kontroll, syftar till att hindra köparen eller köparens kunder från att effektivt använda internet för att sälja avtalsvarorna eller avtalstjänsterna till vissa områden eller kunder, eller att förhindra användningen av en hel onlinemarknadsföringskanal, såsom prisjämförelsetjänster eller sökmotorreklam. Till exempel bör begränsningar av onlineförsäljning inte omfattas av det gruppundantag som fastställs i denna förordning, om deras syfte är att avsevärt minska den sammanlagda volymen av onlineförsäljning av avtalsvarorna eller avtalstjänsterna på den relevanta marknaden eller konsumenternas möjlighet att köpa avtalsvarorna eller avtalstjänsterna online. Vid klassificeringen av en begränsning som särskilt allvarlig i den mening som avses i artikel 4 e kan hänsyn tas till begränsningens innehåll och sammanhang, men klassificeringen bör inte vara beroende av marknadsspecifika omständigheter eller parternas individuella särdrag.
- (16) Denna förordning bör inte undanta begränsningar som inte med tillräcklig säkerhet kan antas uppfylla villkoren i artikel 101.3 i fördraget. Framför allt bör gruppundantaget förenas med vissa villkor för att säkerställa tillträde till och förebygga samordning på den relevanta marknaden. I detta syfte bör undantaget för konkurrensklausuler begränsas till klausuler som inte har en längre varaktighet än fem år. Avtalsbestämmelser som innebär att medlemmarna i ett selektivt distributionssystem är skyldiga att avstå från försäljning av särskilda konkurrerande leverantörers varumärken bör inte heller omfattas av denna förordning. Denna förordning bör inte omfatta paritetsklausuler i detaljhandelsledet som innebär att köpare av onlinebaserade förmedlingstjänster inte erbjuder, säljer eller återförsäljer varor eller tjänster till slutanvändare på gynnsammare villkor via konkurrerande onlinebaserade förmedlingstjänster.
- (17) Marknadsandelströskeln, det faktum att vissa vertikala avtal inte undantas, och de villkor som föreskrivs i denna förordning säkerställer vanligtvis att de avtal som omfattas av gruppundantaget inte ger de deltagande företagen möjlighet att sätta konkurrensen ur spel beträffande en väsentlig del av varorna eller tjänsterna i fråga.
- (18) I kraft av artikel 29.1 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 ⁽⁵⁾ kan kommissionen återkalla undantaget enligt denna förordning om den i ett visst fall konstaterar att ett avtal på vilket det gruppundantag som fastställs i denna förordning är tillämpligt ändå har verkningar som är oförenliga med artikel 101.3 i fördraget. En medlemsstats konkurrensmyndighet får återkalla undantaget enligt denna förordning om villkoren i artikel 29.2 i förordning (EG) nr 1/2003 är uppfyllda.
- (19) Om kommissionen eller en medlemsstats konkurrensmyndighet återkallar undantaget enligt denna förordning, har den bevisbördan för att det vertikala avtalet i fråga omfattas av artikel 101.1 i fördraget och att avtalet inte uppfyller minst ett av de fyra villkoren i artikel 101.3 i fördraget.
- (20) Särskilt viktigt för bedömningen av om undantaget enligt denna förordning bör återkallas enligt artikel 29 i förordning (EG) nr 1/2003 är de konkurrenshämmande verkningar som kan uppstå till följd av förekomsten av parallella nät av vertikala avtal som har liknande verkningar och som väsentligt begränsar tillträdet till eller konkurrensen på en relevant marknad. Sådana kumulativa verkningar kan i synnerhet uppstå när det gäller exklusiv distribution, exklusiv leverans, selektiv distribution, paritetsklausuler och konkurrensklausuler.

⁽⁵⁾ Rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget (EGT L 1, 4.1.2003, s. 1).

- (21) För att förstärka övervakningen av parallella nät av vertikala avtal som har liknande konkurrenshämmande verkningar och som täcker mer än 50 % av en viss marknad, kan kommissionen genom förordning förklara att denna förordning inte är tillämplig på vertikala avtal som innehåller specifika begränsningar med avseende på den berörda marknaden, vilket innebär att artikel 101 i fördraget åter blir fullt ut tillämplig på sådana avtal.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Definitioner

1. I denna förordning gäller följande definitioner:

- a) *vertikalt avtal*: ett avtal eller samordnat förfarande mellan två eller flera företag som vart och ett, inom ramen för avtalet eller det samordnade förfarandet, är verksamt i olika led i produktions- eller distributionskedjan, och som avser villkoren för parternas inköp, försäljning eller återförsäljning av vissa varor eller tjänster.
- b) *vertikal begränsning*: en konkurrensbegränsning i ett vertikalt avtal som omfattas av artikel 101.1 i fördraget.
- c) *konkurrerande företag*: en faktisk eller potentiell konkurrent; *faktisk konkurrent*: ett företag som är verksamt på samma relevanta marknad; *potentiell konkurrent*: ett företag som, utan det vertikala avtalet, på realistiska grunder och inte endast som en rent teoretisk möjlighet på kort tid sannolikt skulle göra de nödvändiga ytterligare investeringarna eller ådra sig andra nödvändiga kostnader för att komma in på den relevanta marknaden.
- d) *leverantör*: inbegriper ett företag som tillhandahåller onlinebaserade förmedlingstjänster.
- e) *onlinebaserade förmedlingstjänster*: informationssamhällets tjänster i den mening som avses i artikel 1.1 b i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 ⁽⁹⁾ vilka gör det möjligt för företag att erbjuda varor eller tjänster
- i) till andra företag, i syfte att underlätta inledandet av direkta transaktioner mellan dessa företag, eller
- ii) till slutkonsumenter, i syfte att underlätta inledandet av direkta transaktioner mellan dessa företag och slutkonsumenter,
- oavsett om och var transaktionerna slutligen genomförs.
- f) *konkurrensklausul*: varje direkt eller indirekt skyldighet som föranleder köparen att inte tillverka, köpa, sälja eller återförsälja varor eller tjänster som konkurrerar med avtalsvarorna eller avtalstjänsterna, eller varje direkt eller indirekt skyldighet för köparen att hos leverantören eller något annat företag som leverantören utsett göra mer än 80 % av sina totala inköp av avtalsvarorna eller avtalstjänsterna och av varor eller tjänster som på den relevanta marknaden är utbytbara med dessa, beräknat på grundval av värdet av eller, om det är gängse praxis inom branschen, volymen på köparens inköp under det föregående kalenderåret.
- g) *selektivt distributionssystem*: ett distributionssystem där leverantören åtar sig att, antingen direkt eller indirekt, sälja avtalsvarorna eller avtalstjänsterna endast till återförsäljare som valts ut på grundval av särskilda kriterier och där dessa återförsäljare åtar sig att inte sälja dessa varor eller tjänster till icke auktoriserade återförsäljare inom det område som leverantören har förbehållit sig för att driva detta system.
- h) *exklusivt distributionssystem*: ett distributionssystem där leverantören tilldelar ett område eller en kundgrupp exklusivt till sig själv eller till högst fem köpare och begränsar möjligheten för alla övriga köpare att aktivt sälja till det exklusiva området eller till den exklusiva kundgruppen.

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1).

- i) *immateriella rättigheter*: inbegriper rättigheter som åtnjuter industriellt rättsskydd, know-how, upphovsrätt och besläktade rättigheter.
- j) *know-how*: ett paket icke patenterad praktisk information som är ett resultat av leverantörens erfarenhet och tester och som är hemlig, väsentlig och identifierad; *hemlig*: ifrågavarande know-how är inte allmänt känd eller lätt tillgänglig; *väsentlig*: ifrågavarande know-how är viktig och till nytta för köparen när det gäller användning, försäljning eller återförsäljning av avtalsvarorna eller avtalstjänsterna; *identifierad*: ifrågavarande know-how beskrivs tillräckligt utförligt för att det ska vara möjligt att kontrollera att den uppfyller hemlighets- och väsentlighetskriterierna.
- k) *köpare*: inbegriper ett företag som enligt ett avtal som omfattas av artikel 101.1 i fördraget säljer varor eller tjänster för ett annat företags räkning.
- l) *aktiv försäljning*: aktiv kundkontakt genom besök, brev, e-postmeddelanden, samtal eller andra former av direkt kommunikation eller genom riktad reklam och marknadsföring, offline eller online, till exempel genom tryckta eller digitala medier, inbegripet onlinemedier, prisjämförelsetjänster och sökmotorreklam med inriktning på kunder inom särskilda områden eller särskilda kundgrupper, drift av en webbplats med en toppdomän som motsvarar särskilda områden, eller tillhandahållande på en webbplats av språk som är allmänt använda inom särskilda områden men som skiljer sig från de språk som vanligen används inom det område där köparen är etablerad.
- m) *passiv försäljning*: försäljning som svar på spontana förfrågningar från enskilda kunder, inklusive leverans av varor eller tjänster till kunden utan att försäljningen har inletts genom aktiv kundkontakt avseende en viss kund eller kundgrupp eller ett visst område, och inbegripet försäljning som är ett resultat av deltagande i offentlig upphandling eller svar på privata anbudsinfordringar.

2. I denna förordning ska begreppen *företag*, *leverantör* och *köpare* även omfatta dessa företags respektive anknutna företag.

Med *anknutna företag* avses följande:

- a) företag i vilka en avtalspart direkt eller indirekt
 - i) har befogenhet att utöva mer än hälften av rösträttigheterna, eller
 - ii) har rätt att utse mer än hälften av ledamöterna i styrelsen, direktionen eller organ som rättsligt företräder företaget, eller
 - iii) har rätt att leda företagets verksamhet, eller
- b) företag som direkt eller indirekt gentemot en avtalspart har de rättigheter eller befogenheter som anges i led a, eller
- c) företag i vilka ett företag som avses i led b direkt eller indirekt har de rättigheter eller befogenheter som anges i led a, eller
- d) företag i vilka en avtalspart tillsammans med ett eller flera av de företag som avses i led a, b eller c eller i vilka två eller flera av dessa företag gemensamt har de rättigheter eller befogenheter som anges i led a, eller
- e) företag i vilka de rättigheter eller befogenheter som anges i led a gemensamt innehas av
 - i) avtalsparter eller deras respektive anknutna företag som anges i leden a-d, eller
 - ii) en eller flera avtalsparter eller en eller flera av deras anknutna företag som anges i leden a–d, samt en eller flera tredje parter.

Artikel 2

Undantag

1. Enligt artikel 101.3 i fördraget och om inte något annat följer av denna förordning förklaras artikel 101.1 i fördraget icke tillämplig på vertikala avtal. Detta undantag ska gälla i den mån dessa avtal innehåller vertikala begränsningar.

2. Undantaget i punkt 1 ska tillämpas på vertikala avtal som ingås mellan en sammanslutning av företag och en enskild medlem, eller mellan en sådan sammanslutning och en enskild leverantör, endast om alla medlemmar av sammanslutningen är detaljister för varor och ingen enskild medlem i sammanslutningen, tillsammans med sina anknutna företag, har en sammanlagd årsomsättning som överstiger 50 miljoner euro. Vertikala avtal som ingås av sådana sammanslutningar ska omfattas av denna förordning utan att det påverkar tillämpningen av artikel 101 i fördraget i fråga om horisontella avtal som ingåtts mellan medlemmarna i sammanslutningen eller med avseende på beslut fattade av sammanslutningen.

3. Undantaget i punkt 1 ska tillämpas på vertikala avtal som innehåller bestämmelser om överlåtelse till köparen av immateriella rättigheter eller köparens användning av dessa, under förutsättning att dessa bestämmelser inte utgör avtalens primära syfte och att de direkt avser användning, försäljning eller återförsäljning av varor eller tjänster av köparen eller köparens kunder. Undantaget ska gälla på det villkoret att dessa bestämmelser, i förhållande till avtalsvarorna eller avtalstjänsterna, inte innehåller konkurrensbegränsningar som har samma syfte som vertikala begränsningar som inte är undantagna enligt denna förordning.

4. Undantaget i punkt 1 ska inte tillämpas på vertikala avtal som ingås mellan konkurrerande företag. Det ska dock tillämpas när konkurrerande företag ingår ett icke ömsesidigt vertikalt avtal och något av följande gäller:

- a) Leverantören är verksam i tidigare handelsled i egenskap av tillverkare, importör eller grossist och i senare handelsled i egenskap av importör, grossist eller återförsäljare av varor, medan köparen är importör, grossist eller detaljist i senare handelsled och inte ett konkurrerande företag i tidigare handelsled där köparen köper avtalsvarorna.
- b) Leverantören tillhandahåller tjänster i flera handelsled, medan köparen tillhandahåller sina tjänster i detaljistledet och inte är ett konkurrerande företag i det handelsled där köparen köper avtalstjänsterna.

5. De undantag som anges i punkt 4 a och b gäller inte informationsutbyte mellan leverantören och köparen som antingen inte är direkt kopplat till genomförandet av det vertikala avtalet eller inte är nödvändigt för att förbättra produktionen eller distributionen av avtalsvarorna eller avtalstjänsterna, eller som inte uppfyller något av dessa två villkor.

6. De undantag som anges i punkt 4 a och b gäller inte vertikala avtal som rör tillhandahållande av onlinebaserade förmedlingstjänster där leverantören av de onlinebaserade förmedlingstjänsterna är ett konkurrerande företag på den relevanta marknaden för försäljning av de förmedlade varorna eller tjänsterna.

7. Denna förordning gäller inte vertikala avtal vars innehåll omfattas av någon annan gruppundantagsförordning, om inte annat föreskrivs i en sådan förordning.

Artikel 3

Marknadsandelströskel

1. Undantaget i artikel 2 ska gälla på det villkoret att leverantörens marknadsandel inte överstiger 30 % av den relevanta marknaden där leverantören säljer avtalsvarorna eller avtalstjänsterna och att köparens marknadsandel inte överstiger 30 % av den relevanta marknaden där köparen köper avtalsvarorna eller avtalstjänsterna.

2. Om ett företag inom ramen för ett flerpartsavtal köper avtalsvarorna eller avtalstjänsterna från ett företag som är part i avtalet och säljer avtalsvarorna eller avtalstjänsterna till ett annat företag som också är part i avtalet, måste vid tillämpningen av punkt 1 det första företagets marknadsandel iaktta den marknadsandelströskel som föreskrivs i den punkten både som köpare och som leverantör för att undantaget i artikel 2 ska gälla.

Artikel 4

Begränsningar som medför att gruppundantaget inte gäller – särskilt allvarliga begränsningar

Undantaget i artikel 2 ska inte tillämpas på vertikala avtal som direkt eller indirekt, ensamt eller i kombination med andra faktorer under parternas kontroll, har följande syfte:

- a) Begränsning av köparens möjligheter att bestämma försäljningspriset, utan att det påverkar leverantörens möjlighet att fastställa ett högsta försäljningspris eller att rekommendera ett försäljningspris, förutsatt att dessa inte som en följd av påtryckningar eller incitament från någon av parterna får karaktären av ett fast eller lägsta försäljningspris.
- b) I de fall då leverantören driver ett exklusivt distributionssystem, begränsning av det område inom vilket, eller av de kunder till vilka ensamåterförsäljaren aktivt eller passivt får sälja avtalsvarorna eller avtalstjänsterna, med undantag av följande:
 - i) Begränsning av ensamåterförsäljarens och ensamåterförsäljarens direkta kunders aktiva försäljning till ett område eller till en kundgrupp som är förbehållen leverantören eller som leverantören exklusivt tilldelat högst fem andra ensamåterförsäljare.
 - ii) Begränsning av ensamåterförsäljarens och ensamåterförsäljarens kunders aktiva eller passiva försäljning till icke auktoriserade återförsäljare lokaliserade i ett område där leverantören driver ett selektivt distributionssystem för avtalsvarorna eller avtalstjänsterna.
 - iii) Begränsning som avser ensamåterförsäljarens etableringsställe.
 - iv) Begränsning av en ensamåterförsäljarens aktiva eller passiva försäljning till slutanvändare, om ensamåterförsäljaren bedriver verksamhet i grossistledet.
 - v) Begränsning av ensamåterförsäljarens möjligheter att aktivt eller passivt sälja komponenter som levereras i syfte att införlivas, till kunder som skulle använda dem för att tillverka samma slags varor som de som är producerade av leverantören.
- c) I de fall där leverantören driver ett selektivt distributionssystem:
 - i) Begränsning av det område inom vilket, eller av de kunder till vilka medlemmarna i det selektiva distributionssystemet aktivt eller passivt får sälja avtalsvarorna eller avtalstjänsterna, med undantag av följande:
 1. begränsning av aktiv försäljning av medlemmarna i det selektiva distributionssystemet och deras direkta kunder inom ett område eller till en kundgrupp som är förbehållen leverantören eller som leverantören exklusivt tilldelat högst fem andra ensamåterförsäljare,
 2. begränsning av aktiv eller passiv försäljning av medlemmarna i det selektiva distributionssystemet och deras kunder till icke auktoriserade återförsäljare som är lokaliserade i det område där det selektiva distributionssystemet drivs,
 3. begränsning som avser etableringsstället för medlemmarna i det selektiva distributionssystemet,
 4. begränsning av aktiv eller passiv försäljning till slutanvändare av medlemmar i ett selektivt distributionssystem som driver verksamhet i grossistledet,
 5. begränsning av möjligheten att aktivt eller passivt sälja komponenter som levereras i syfte att införlivas, till kunder som skulle använda dem för att tillverka samma slags varor som de som är producerade av leverantören.
 - ii) Begränsning av korsvisa leveranser mellan medlemmarna i det selektiva distributionssystem som är verksamma i samma eller olika handelsled.
 - iii) Begränsning av aktiv eller passiv försäljning till slutanvändare av medlemmar i det selektiva distributionssystem som är verksamma i detaljhandelsledet, utan att det påverkar punkterna c i 1 och c i 3.

- d) I de fall där leverantören varken driver ett exklusivt eller selektivt distributionssystem, begränsning av det område inom vilket, eller av de kunder till vilka en köpare aktivt eller passivt får sälja avtalsvarorna eller avtalstjänsterna, med undantag av följande:
- i) Begränsning av köparens och köparens direkta kunders aktiva försäljning inom ett område eller till en kundgrupp som är förbehållen leverantören eller som leverantören exklusivt tilldelat högst fem ensamåterförsäljare.
 - ii) Begränsning av köparens och köparens kunders aktiva eller passiva försäljning till icke auktoriserade återförsäljare lokaliserade i ett område där leverantören driver ett selektivt distributionssystem för avtalsvarorna eller avtalstjänsterna.
 - iii) Begränsning som avser köparens etableringsställe.
 - iv) Begränsning av köparens aktiva eller passiva försäljning till slutanvändare, om köparen driver verksamhet i grossistledet.
 - v) Begränsning av köparens möjlighet att aktivt eller passivt sälja komponenter som levereras i syfte att införlivas, till kunder som skulle använda dem för att tillverka samma slags varor som de som är producerade av leverantören.
- e) Förhindrande av att köparen eller köparens kunder effektivt använder internet för att sälja avtalsvarorna eller avtalstjänsterna, då det begränsar det område inom vilket, eller de kunder till vilka avtalsvarorna eller avtalstjänsterna får säljas i den mening som avses i led b, c eller d, utan att det påverkar möjligheten att ålägga köparen
- i) andra begränsningar av onlineförsäljning, eller
 - ii) begränsningar av onlinemarknadsföring som inte syftar till att förhindra användning av en hel onlinemarknadsföringskanal.
- f) Begränsning som avtalats mellan en leverantör av komponenter och en köpare som införlivar komponenterna och som hindrar leverantören från att sälja dessa komponenter som reservdelar till slutanvändare eller till reparatörer, grossister eller andra tjänsteleverantörer som av köparen inte fått i uppdrag att reparera eller underhålla köparens varor.

Artikel 5

Uteslutna begränsningar

1. Undantaget i artikel 2 ska inte tillämpas på följande skyldigheter i vertikala avtal:
 - a) Varje direkt eller indirekt konkurrensklausul vars varaktighet är obegränsad eller överstiger fem år.
 - b) Varje direkt eller indirekt skyldighet som föranleder köparen att efter det att avtalet löpt ut inte tillverka, köpa, sälja eller återförsälja varor eller tjänster.
 - c) Varje direkt eller indirekt skyldighet som föranleder medlemmarna i ett selektivt distributionssystem att inte sälja vissa konkurrerande leverantörers varumärken.
 - d) Varje direkt eller indirekt skyldighet som föranleder en köpare av onlinebaserade förmedlingstjänster att inte erbjuda, sälja eller återförsälja varor eller tjänster till slutanvändare på gynnsammare villkor via konkurrerande onlinebaserade förmedlingstjänster.
2. Med avvikelse från punkt 1 a ska tidsgränsen på fem år inte gälla om köparen säljer avtalsvarorna eller avtalstjänsterna från lokaler och mark som ägs av leverantören eller som leverantören hyr av en tredje man som inte har någon anknytning till köparen, under förutsättning att konkurrensklausulens varaktighet inte är längre än den period under vilken köparen besitter lokalerna och marken.
3. Med avvikelse från punkt 1 b ska undantaget i artikel 2 tillämpas på varje direkt eller indirekt skyldighet som föranleder köparen att efter det att avtalet löpt ut inte tillverka, köpa, sälja eller återförsälja varor eller tjänster, om samtliga följande villkor är uppfyllda:
 - a) Skyldigheten avser varor eller tjänster som konkurrerar med avtalsvarorna eller avtalstjänsterna.

- b) Skyldigheten är begränsad till de lokaler och den mark varifrån köparen har bedrivit verksamhet under avtalsperioden.
- c) Skyldigheten är oundgänglig för att skydda know-how som leverantören har överfört till köparen.
- d) Skyldigheten är begränsad till en period på ett år efter det att avtalet löpt ut.

Punkt 1 b ska inte påverka möjligheten att uppställa en icke tidsbegränsad begränsning av användning och utlämnande av know-how som ännu inte har blivit tillgänglig för allmänheten.

Artikel 6

Återkallelse i enskilda fall

1. Kommissionen får återkalla rätten att omfattas av denna förordning i enlighet med artikel 29.1 i förordning (EG) nr 1/2003 om den i ett visst fall konstaterar att ett vertikalt avtal som omfattas av undantaget i artikel 2 i denna förordning ändå har verkningar som är oförenliga med artikel 101.3 i fördraget. Sådana verkningar kan exempelvis uppstå om den relevanta marknaden för tillhandahållande av onlinebaserade förmedlingstjänster är starkt koncentrerad och konkurrensen mellan leverantörerna av sådana tjänster begränsas av den kumulativa verkan av parallella nätverk av liknande avtal som begränsar möjligheten för köparna av onlinebaserade förmedlingstjänster att erbjuda, sälja eller återförsälja varor eller tjänster till slutanvändare på förmånligare villkor genom sina direktförsäljningskanaler.
2. En medlemsstats konkurrensmyndighet får återkalla rätten att omfattas av denna förordning om villkoren i artikel 29.2 i förordning (EG) nr 1/2003 är uppfyllda.

Artikel 7

Icke-tillämpning av denna förordning

Om parallella nät av liknande vertikala begränsningar omfattar mer än 50 % av en relevant marknad, får kommissionen enligt artikel 1 a i förordning nr 19/65/EEG genom förordning förklara att den här förordningen inte ska tillämpas på vertikala avtal som innehåller särskilda begränsningar avseende den marknaden.

Artikel 8

Tillämpning av marknadsandelströskeln

Vid tillämpningen av de marknadsandelströsklar som anges i artikel 3 ska följande regler gälla:

- a) Leverantörens marknadsandel ska beräknas på grundval av uppgifter om försäljningsvärdet på marknaden och köparens marknadsandel ska beräknas på grundval av uppgifter om inköpsvärdet på marknaden. Om inga uppgifter om försäljningsvärdet på marknaden eller inköpsvärdet på marknaden finns tillgängliga, kan uppskattningar som grundar sig på annan tillförlitlig marknadsinformation, exempelvis försäljningsvolymerna och inköpsvolymerna på marknaden, användas för att fastställa det berörda företags marknadsandel.
- b) Marknadsandelarna ska beräknas på grundval av uppgifter avseende det föregående kalenderåret.
- c) Leverantörens marknadsandel ska omfatta all varor och tjänster som levererats till vertikalt integrerade återförsäljare för försäljning.
- d) Om en marknadsandel inledningsvis inte överstiger 30 % men senare överskrider denna nivå, ska undantaget i artikel 2 fortsätta att tillämpas under en period av två på varandra följande kalenderår efter det år då tröskelvärdet på 30 % först överskreds.
- e) Marknadsandelarna för de företag som avses i artikel 1.2 andra stycket led e ska fördelas lika mellan de företag som har de rättigheter eller befogenheter som anges i artikel 1.2 andra stycket led a.

*Artikel 9***Tillämpning av omsättningströskeln**

1. Vid beräkningen av den sammanlagda årsomsättningen enligt artikel 2.2 ska den omsättning som den berörda avtalsparten i det vertikala avtalet och anknutna företag uppnått under det föregående räkenskapsåret avseende samtliga varor och tjänster, exklusive alla skatter och andra avgifter, läggas samman. Därvid ska bortses från försäljning mellan parten i det vertikala avtalet och anknutna företag eller mellan de anknutna företagen.
2. Undantaget i artikel 2 ska fortsätta att tillämpas om tröskelvärdet för den sammanlagda årsomsättningen under en period av två på varandra följande räkenskapsår överskrider med högst 10 %.

*Artikel 10***Övergångsperiod**

Förbudet i artikel 101.1 i fördraget ska inte gälla under perioden från och med den 1 juni 2022 till och med den 31 maj 2023 i fråga om avtal som redan är i kraft den 31 maj 2022 och som inte uppfyller de villkor för undantag som anges i denna förordning men som den 31 maj 2022 uppfyller de villkor för undantag som anges i förordning (EU) nr 330/2010.

*Artikel 11***Giltighetstid**

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2022.

Den upphör att gälla den 31 maj 2034.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 10 maj 2022.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande
